

også erkender – det gjorde den socialdemokratiske ordfører, det gjorde jeg, og sådan forstod jeg også den radikale ordfører – vigtigheden i, at vi skaber et pusterum til at få udviklet de nye energiteknologier. Og derfor må Enhedslisten jo blive ved med at spørge disse partier: Hvordan kan vi sikre os, at der kommer en sammenkobling mellem det forhold, at vi skal have speedet solenergiteknologien op, ikke bare så den ligger i niche, men så der bliver givet standardtilskud, så den breder sig ud over hele samfundet, og så just på et tidspunkt, hvor energiressourcerne i Nordsøen er ved at slippe op?

Men jeg kan konstatere, at regeringen tilsyneladende på det her punkt er angst for at drage konklusionerne af sine egne synspunkter. Vi kan ikke få lokket ud af regeringspartierne, hvordan de vil være konsekvente i forhold til deres egne synspunkter.

Jeg skal så til sidst præcisere, hvorfor Enhedslisten er optaget af et loft, men det kunne også være andre måder at organisere en mere bevidst måde at strække ressourcerne i Nordsøen på.

Jeg vil godt kort ridse fem begrundelser op.

Vi risikerer i fremtiden at blive udsat for energiprisstigninger af længere varighed. Derfor kan der være al mulig grund til at strække udviklingen i Nordsøen.

Punkt 2: Vi har en interesse i en høj, varig selvforsyning. Derfor er det vigtigt, som andre ordførere har været inde på, at sikre, at Nordsøens ressourcer bruges som supplement til udbygning med vedvarende energi.

Det tredje argument er, at den teknologiske udvikling stadig væk speedes op på det her område. Det har jo været eventyrligt at se, hvordan de vandrette borerer f.eks. har medført, at indvindingsgraden er steget, hvordan boreplatformene er blevet billigere i pris. Men netop fordi vi kan konstatere, at omkostningerne daler, kan der også være en interesse i at strække ressourcerne.

Og endelig for det fjerde: Jeg erkender fuldt ud, at der er mulighed for at indvinde mere, at man gør nye fund, absolut, men det mest ædruelige er dog at tage udgangspunkt i de godkendte planer, og dér må vi konstatere, at der vil ske et fald i produktionen både for gas og for olie henholdsvis i 2005 og for olien sandsynligvis meget før.

Det sidste, jeg skal gøre opmærksom på, er jo, at man sagtens kan operere med begrebet private foretagender. Enhedslisten synes, det er en dum idé, men uanset om man opererer med pri-

vate foretagender eller ej, er det vigtigt for os at præcisere, at værdierne i Nordsøen tilhører befolkningen, tilhører fællesskabet, og derfor har fællesskabet selvfølgelig en interesse i og en forpligtelse til at drøfte, hvordan vi ud fra miljøhensyn og ud fra nogle fordelingsmæssige synspunkter kan sikre, at disse knappe ressourcer kommer alle i samfundet til gode.

Enhedslisten vil i den kommende tid gerne bidrage til, at regeringspartierne ikke bliver præget af den usikkerhed, som har præget dem i debatten i dag, hvor de jo har erkendt, at de ikke har et afklaret synspunkt på den her sag, hvor man vakler mellem et langsigtet synspunkt og et mere kortsigtet synspunkt, og vi vil bestemt meget konstruktivt bidrage til hele tiden at sikre, at det langsigtede synspunkt sker fyldest.

Det kan så undre os utrolig meget, at regeringen, når man på beskatningsområdet er ved at bevæge sig ind i en klar position, har svært ved at gøre det her på miljøområdet og stadig væk ikke tør tage et helt banalt ord som produktionslofter i sin mund.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at der først bliver afstemning om det fremsatte forslag til vedtagelse, nr. V 32 af hr. Søren Kolstrup (EL), tirsdag den 5. december 2000.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om frit valg og hjemmehjælpsgaranti efter klippekortmodel.

Af Tove Videbæk (KRF) m.fl.
(Fremsat 1/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Kristeligt Folkeparti opfordrer med dette forslag regeringen til at fremsætte et lovforslag, der skal forpligte kommuner, der ikke har udliciteret personlig hjælp og pleje og praktisk hjælp, til at

indgå en aftale med mindst ét privat firma om udførelse af hjælpen. Modtagerne af hjælp skal derefter selv kunne vælge mellem de forskellige leverandører.

Samtidig opfordres regeringen til at stille med forslag om, at alle modtagere af pleje og hjælp kan udskifte den faste leverandør inden for et tidsrum af 7 dage, og at visiterede ydelser, som bliver aflyst af den faste leverandør, kan kræves udført af en anden. Modtageren skal udstyres med et klippekort eller et servicekort, hvor de visiterede ydelser er beskrevet, og hvor leverandøren anfører, hvornår og af hvem ydelserne er leveret.

I dag har kommunerne mulighed for at indrette deres tilbud til de ældre efter de principper, Kristeligt Folkeparti foreslår, men de har også mulighed for at organisere sig anderledes.

Forslaget indeholder ikke elementer, som kommunerne ikke kan bruge i dag. Derimod begrænser forslaget det kommunale selvstyre og dermed kommunernes mulighed for at tilrettelægge servicen, så der tages hensyn til særlige lokale forhold. Det er en begrænsning, som regeringen ikke kan støtte.

Spørgsmålet er så, om Kristeligt Folkepartis forslag vil forbedre servicen for de ældre. Forslaget begrundes med, at personlig pleje og praktisk hjælp ofte helt eller delvis aflyses på grund af personalemangel i kommunerne. Forslagsstillerne ønsker at sikre brugerne ved indførelsen af en garanti for, at den bevilgede hjælp også faktisk bliver udført.

Jeg vil gerne benytte den her lejlighed til at slå fast, at kommunerne allerede i dag skal sikre, at den hjælp, der er truffet afgørelse om, også bliver leveret til brugerne. Ligeledes skal kommunerne sørge for, at der er tilstrækkeligt med ressourcer til at udføre hjælpen. Brugere har mulighed for at klage, hvis kommunen ikke efterlever disse krav.

Jeg er helt enig i, at det er væsentligt at sikre, at hjemmehjælpsmodtagerne får den hjælp, de er berettigede til. Regeringen og Folketinget har igennem de seneste år sat flere initiativer i gang for at imødekomme dette og andre problemer med kvaliteten af kommunernes service til de ældre.

Et væsentligt skridt på vejen har været Folketings vedtagelse af den kommunale forpligtelse til at udfærdige kvalitetsstandarder for den personlige og praktiske hjælp. Med denne forpligtelse pålægges kommunerne at give klar besked om deres ældreservice. Borgere og brugere

skal vide, hvad de kan forvente og forlange af kommunen, og kommunen skal mindst én gang årligt følge op på, om de fastsatte mål nu også nås. Kvalitetsstandarderne synliggøres af kommunernes målsætning, ja, de giver et godt og et grundigt grundlag for at sikre, at kommunerne lever op til de forpligtelser, de har over for de ældre.

Kristeligt Folkepartis forslag vil indskrænke det kommunale selvstyre, og der er, så vidt jeg kan se, heller ingen sikkerhed for, at forslaget om valgfrihed i sig selv vil give den ønskede garanti for, at hjælpen bliver ydet i overensstemmelse med afgørelsen.

Da forslaget i øvrigt vil betyde en mindre effektiv anvendelse af ressourcerne på ældreområdet, kan regeringen ikke støtte forslaget.

Grete Schødt (S):

Jeg tror, at det her beslutningsforslag er fremsat med den bedste hensigt om mere hjælp til gamle mennesker, der trænger til det, men jeg tillader mig at sige, at det er lidt naivt at tro, at det vil ske, bare regeringen laver et nyt lovinitiativ om frit valg af leverandør, der skal sikre en hjemmehjælpsgaranti efter en klippekortmodel.

Frit valg til leverandør af hjælp i hjemmet af hvem som helst er ikke det, borgerne efterlyser. Det er ikke det, de ønsker. De gamle mennesker, der har brug for hjemmehjælp, er ikke så ressourcestærke, at de bare kan vælge selv. De fortjener tryghed, de fortjener at vide, at den serviceydelse, der er aftalt med den ansvarlige leverandør af hjemmehjælp, nemlig kommunen, også bliver leveret. De har ikke brug for andre leverandører, de overhovedet ikke har tilknytning til.

Partiet Venstré havde et lignende forslag for år tilbage, hvor den flinke vinduespudder fra nabokommunen, niecen eller naboen kunne udføre hjemmehjælps opgave og så udstyres med et klippekort, hvorefter lønnen for hjælp i hjemmet så kunne hæves ved kommunens lønningsskontor.

Handler det her forslag ikke mere om, at private firmaer skal tjene penge på at udføre en hjemmehjælpsopgave, end det handler om at løse problemerne?

Vi mangler arbejdskraft. Vi står over for resourceproblemer. De løses ikke gennem frit valg og private leverandører. Og så er jeg mest optaget af, at vores kommunalbestyrelser nu og fremover bruger de værktøjskasser, som vi i fællesskab allerede har skabt: en ny social- og sund-

hedsuddannelse, seniorjob i hjemmeplejen, fleksibel hjemmehjælp, loven omkring kvalitetsstandarder, og sådan kan jeg blive ved.

I dag har kommunerne mulighed for at indrette deres tilbud til ældre efter principper, som indeholdes i Kristeligt Folkepartis forslag, men efter frivillighedens princip. Vi skal respektere kommunernes selvstyre. Det er faktisk en grundlovsbestemt ret. Kristeligt Folkepartis forslag vil medføre en tvangsudlicitering af hjemmehjælpen, som vi faktisk er imod.

Forslaget indeholder ikke elementer, som kommunerne ikke kan bruge i dag, og derfor skal jeg på Socialdemokratiets vegne afvise forslaget.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Grete Schødt's mener, at hensigten med det her forslag er, at det bare er private firmaer, der skal tjene penge. Der vil jeg gerne minde om, at der står, at det eneste formål er at sikre, at hjemmehjælpsmodtagerne får den hjemmehjælp, de er visiteret til.

Fru Grete Schødt's siger, at det er lidt naivt at tro, at det hjælper med det forslag, vi har her. Så vil jeg gerne spørge fru Grete Schødt's, om hun er bekendt med en vejledning, som blev udsendt fra Socialministeriet i 1998 og i 2000, hvor der står, at muligheden for at vælge mellem forskellige leverandører netop kan være med til at sikre, at brugerne får den personlige og praktiske hjælp, de er tildelt. Der står også, at en måde at tilrettelægge arbejdet på kan være, at brugeren får et klippekort osv.

De elementer, som vi har i vores forslag, er faktisk i denne vejledning. Er fru Grete Schødt's bekendt med det?

(Kort bemærkning).

Grete Schødt's (S):

Til Kristeligt Folkepartis ordfører vil jeg blot sige: Ja, og derfor er det her forslag også fuldstændig overflødig.

Erik Larsen (V):

I Venstre er vi klart af den opfattelse, at Kristeligt Folkeparti med det her forslag prøver at komme med et behjertet forsøg på at gøre det bedre for de ældre, som ikke får den tilstrækkelige hjemmehjælp på grund af, at der sker svigt i den offentlige tildeling.

Jeg er på Venstres vegne i den situation, at jeg kan sige, at Venstre sammen med Det Konserva-

tive Folkeparti i flere omgange her i salen har fremsat forslag om et reelt frit valg af hjemmehjælp, et frit valg, der betyder, at det ikke er kommunen, der vælger på borgerens vegne, at det ikke er kommunen, der har afgørelsen af, hvordan borgeren er stillet.

Det forslag bliver genfremsat, og jeg kan oplyse, at i forbindelse med regeringens lovforslag omkring fleksibel hjemmehjælp vil Venstre og De Konservative stille et ændringsforslag, som betyder reelt frit valg af hjemmehjælp mellem offentlig og privat.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at en kommune som Odense har givet sine borgere det frie valg mellem offentlig og privat hjemmehjælp. Det har betydet en langt større tilfredshed og større stabilitet i hele ydelsen, som man får som ældre.

Det er meget flot, at kommunerne på den måde kan give deres borgere en bedre service og en større tilfredshed, men vi vil gerne fra Venstres side også gå længere, end Kristeligt Folkeparti gør med sit forslag her, nemlig ved at give borgeren en generel ret til at vælge mellem offentlig og privat. Det tror vi er langt den bedste løsning for de ældre. Bevidstheden om, at man kan vælge andet end det, det offentlige tilbyder, giver i sig selv en stor følelse af frihed og af tilfredshed.

De evalueringer, som har været foretaget i de kommuner, som har gjort de her ting, bekræfter til fulde det, som jeg lige har fremført her.

Men som sagt er vi fra Venstres side klar over, at forslaget her er sympatisk ment, og at det er positivt ment i forhold til at gøre en bedre indsats på området. Derfor vil vi ikke afvise forslaget, men vi vil meget gerne også have Kristeligt Folkepartis opbakning til vores ændringsforslag og vores øvrige forslag.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt's (S):

Jeg vil godt spørge hr. Erik Larsen, om han er bekendt med, hvor få borgere der overhovedet bruger en fritvalgsmodel, og om hr. Erik Larsen også er opmærksom på, at det faktisk ikke kører ret godt? Borgerne er faktisk mere og mere utilfredse, og de, der får hjemmehjælp fra den offentlige sektor, bliver faktisk mere og mere tilfredse.

Så jeg tror nok, der er lidt, man lige skal undersøge lidt nærmere fra Venstres side.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg vil gerne sige til fru Grete Schødts, at jeg er helt opmærksom på, at det ikke er en stor procentdel – hvis vi f.eks. tager Odense Kommune, ligger procentdelen på omkring 10 – af de ældre, der vælger den private løsning.

Jeg kan kun henholde mig til de evalueringsrapporter, som er udarbejdet i de kommuner, som har indført det, og som i hvert fald, for så vidt angår de rapporter, har nogle meget positive konklusioner omkring de ældres oplevelser af det her.

Så vil jeg da gerne sige: Det kan vel ikke komme bag på fru Grete Schødts, at når det offentlige får en konkurrent, hvor de ældre kan stemme med fødderne og vælge et privat firma, vil der automatisk ske nogle bevægelser i forhold til den måde, det offentlige system vil varetage sine servicefunktioner på over for de ældre.

Pia Christmas-Møller (KF):

Som hr. Erik Larsen allerede har været inde på, har Det Konservative Folkeparti og Venstre gang på gang fremsat forslag om et regulært frit valg på hjemmehjælpsområdet.

Vi kan ikke forstå, hvorfor det ikke skal være den ældre selv, der skal bestemme, hvem der skal ind i deres eget hjem; det overlader vi altså trygt til den ældre selv at beslutte. Men det vil Socialdemokratiet ikke. Det er det sædvanlige: Man tænker i kasser, man tænker i offentlige løsningsmodeller, man tør ikke overlade valgmuligheder til borgerne.

Vi anbefaler naturligvis vores forslag til en fritvalgsordning. Men det forslag, som Kristeligt Folkeparti har lagt frem i dag, er også positivt. Det er et markant skridt i den rigtige retning. Det er ikke så vidtgående som Venstres og Det Konservative Folkepartis forslag, men altså et meget stort skridt i den rigtige retning.

Derfor vil jeg gerne rose Kristeligt Folkeparti for initiativet og opfordre Kristeligt Folkeparti til at være lige så konstruktive under udvalgsarbejdet med K og V's forslag, som vi vil være med arbejdet omkring Kristeligt Folkepartis forslag.

Vi er meget positivt indstillet over for forslaget, hvis det skulle vise sig, at vi ikke kan få flertal for vores eget.

(Kort bemærkning).

Grete Schødts (S):

Det er både lidt morsomt og lidt hyggeligt sådan på en 1. december at høre de borgerlige partiers ordførere slå et slag for en fritvalgsmodel og mere fleksibel hjemmehjælp. Og samtidig er vi så vidne til, at den aftale, regeringen har indgået med SF og Enhedslisten om fleksibel hjemmehjælp, vil man ikke tage stilling til hverken i Venstre eller hos De Konservative; dér bliver knapperne heroppe på stemmebrættet gule, når vi når til tredje behandling.

Der er altså et eller andet, det ikke hænger helt sammen.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det hænger meget smukt sammen. Vi har fra konservativ side udtalt os meget positivt om regeringens forslag til at gøre hjemmehjælpen mere fleksibel. Vi synes langtfra, at det er vidtgående nok, men det er et lillebitte skridt i den rigtige retning. Så det støtter vi.

Problemet er, at Socialdemokratiet har pakket det ind i en sammenhæng, hvor der er en række forslag, vi ikke synes er gode. Særlig synes vi, det er en meget, meget dårlig idé, at regeringen ikke vil kompensere alle folkepensionister for den skattestigning, som man sammen med venstrefløjen har vedtaget fra næste år. Man vil kun kompensere en lille del af pensionisterne, nemlig dem, der har så gode muligheder, at de kan få pensionstillægget, som er indkomstafhængigt. Hvis man ville kompensere hele pensionistgruppen, skulle det ske over grundbeløbet. Det har vi stillet ændringsforslag om, men regeringen og venstrefløjen har stemt det ned.

Derfor stemmer vi blankt til det samlede forslag, for der er elementer i det, vi ikke bryder os om.

Formanden:

Hr. Villy Søvnald som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

Som bekendt er SF et meget frihedselskende parti, og derfor bliver vi altid lidt bekymrede, når statsmagten går meget direkte ud og sætter grænser også for det lokale selvstyre. Det er jo en vigtig del af vores samfundsopbygning, at kommunerne varetager opgaver, som de nu finder det bedst, under nogle rammer, der indeholder en vidtgående grad af retssikkerhed, specielt

for de grupper af borgere, der har behov for at være beskyttet af retssikkerheden.

Forslaget her går ud på, at kommunerne skal tvinges til – eller have pligt til, som der står – at indgå aftaler med mindst ét privat firma. Hvorfor nu det? Hvis nu man har en kommune, hvor det faktisk fungerer helt fint, hvor folk faktisk er meget glade for den hjemmehjælp, de modtager, hvorfor skal man så tvinges ud i at være eksperiment på sine gamle dage for en eller anden ideologisk idé? Det har jeg utrolig svært ved at forstå. Det er for mig at se rendyrket ideologi.

Vi har jo den holdning i SF, at vi finder, at omsorgsopgaverne ligger bedst i offentligt regi, fordi man ikke har de hensyn, der hedder at generere overskud på det, man laver, og fordi man ikke har de retssikkerhedsproblemer, man kommer ud i i forhold til private firmaer.

Endelig synes vi egentlig heller ikke, hvis man kigger på erfaringerne, vi har, at det er indlysende, at det er lykkedes meget godt. Jeg så, at der lige har været en stor evaluering af de første børnehaver, der er blevet udliciteret. Det var ikke en historie om ting, der var lykkedes. Så der er meget blandede erfaringer på det her område.

Vi er i SF meget mere optaget af, at folk, der faktisk er glade for deres hjemmehjælper – så glade måske, at de oven i købet gerne vil se hende lidt oftere – kan få tilgodeset det ønske.

Hvis man ser på de undersøgelser, der er lavet om, hvad det er, der er problemet, så er det, at folk synes, at de får for lidt tid. Det tror jeg kun, der er ganske få reelle måder at klare på. Den ene er det, vi gjorde i finansloven, og som jeg også håber, at Kristeligt Folkeparti vil støtte, når vi kommer til afstemningen om det, nemlig at afsætte flere ressourcer til ældreområdet. Der ligger 100 mio. kr. bl.a. til at sikre en bedre genoptræning, til at sikre akutstuer osv. – alt sammen konkrete ting, der sådan her og nu forbedrer ældres vilkår.

Det andet, der ligger, er et forsøg på at få et mere ambitiøst ældreboligbyggeri i gang. Det håber jeg også meget at Kristeligt Folkeparti vil støtte. Og det synes jeg er meget mere jordnære forslag end sådan mere ideologisk prægede forslag som det her.

Så desværre: Vi er ikke i stand til at støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Hr. Villy Søvndal spørger, hvorfor kommunen skal tvinges til at indgå kontrakter, og der vil jeg da ganske kort sige, at der står, at det *alene* har det formål at sikre hjemmehjælpsmodtageren den service, man er blevet visiteret til – *alene*.

Så vil jeg spørge hr. Villy Søvndal, om hr. Villy Søvndal er tilfreds med den service, der leveres i dag i kommunerne.

Hr. Villy Søvndal siger, at kommunerne løser opgaverne, som de finder det bedst. Men er hr. Villy Søvndal ikke enig med Socialministeriets vejledning, hvor der står, at hjemmehjælpen ikke altid er god nok, og at mange brugere får aflyst eller flyttet hjælpen, og at der er uens serviceniveau osv. osv.?

Er hr. Villy Søvndal enig i, at kommunerne ikke altid gør det godt nok?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Ja, bestemt er jeg enig i, at kommunerne ikke altid gør det godt nok. Ellers ville det jo også være lidt ærgerligt at afsætte så mange penge, som vi gjorde ved finanslovforliget, til at gøre det bedre. Det ville man jo ikke gøre, hvis man syntes, at det fungerede godt nok. Så det synes vi bestemt ikke. Vi har også stillet forslag her i Folketinget, hvilket fru Tove Videbæk formentlig også husker, om at lægge et højere mindsteniveau for hjemmehjælp, og det er et udtryk for, at vi ikke synes, det fungerer godt nok i dag. Men spørgsmålet er så, om dette her forslag hjælper.

Jeg vil godt spørge fru Tove Videbæk: Hvis nu man har en kommune, hvor tingene fungerer, som de ældre gerne vil have det, der er valgt et Ældreråd, der skal forholde sig til, om det fungerer tilfredsstillende, er det så virkelig rimeligt over for et lokalt valgt Ældreråd at påtvinge dem i de kommuner, hvor de synes, det fungerer godt nok, at de skal vælge en model, som de ikke bryder sig om, fordi Kristeligt Folkeparti synes, det er vigtigt? Skal det virkelig tvinges igennem – også over for den kommune, der faktisk synes, at det fungerer bedst i offentligt regi?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Jeg vil gerne stille et modspørgsmål til hr. Villy Søvndal, for hr. Villy Søvndal mener, at man ikke skal tvinges til at lave en kontrakt med et privat firma, og der vil jeg gerne spørge hr. Villy Søvndal: Mener hr. Villy Søvndal, at det vil ned-

sætte kvaliteten af hjemmehjælpen, at det på nogen som helst måde vil kunne skade de ældre, at der bliver indgået en kontrakt med et privat hjemmeservice- eller hjemmehjælpsfirma? Vil det ikke tværtimod være med til at sikre, at brugerne får den hjælp, som de skal have – sådan som Socialministeriet også skriver det i sin vejledning?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg tror, at erfaringerne er meget forskellige. Jeg har jo i de sidste år fulgt en del med i debatten om udlicitering, og der er en stribe eksempler – både dårlige eksempler og gode eksempler. Det tror jeg alle, der har fulgt med i debatten, vil medgive.

Jeg kan huske, at man på et tidspunkt udliciterede madlavningen i Lyngby-Taarbæk Kommune – som i øvrigt er en borgerligt styret kommune. Det varede ½ år. Det var, fordi de gamle blev så rasende over kvaliteten af den mad, de fik, at det ville de simpelt hen ikke finde sig i. Og så var det, byrådet trak beslutningen tilbage.

I Esbjerg Kommune har man udliciteret rengøringen – med et borgerligt flertal med Venstreborgmester og det hele. Det har man lige trukket tilbage, fordi der simpelt hen er så beskidt, når de har gjort rent, at det giver problemer.

Man vil formentlig også kunne finde eksempler på, at det er lykkedes; det tror jeg da, for så mangfoldig er verden jo.

Det forekommer mig bare fuldstændig underligt, at vi her fra Folketinget – også steder, hvor det faktisk er velfungerende – skulle tvinge en model igennem, der ikke er noget lokalt ønske om, som de ældre i lokalområdet ikke har efterspurg. Og det er jo det, Kristeligt Folkeparti vil med dette her forslag.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Jeg vil gerne spørge hr. Villy Søvnald, om han mener, at de ældre via det her forslag bliver påtvunget en hjælp, som de ikke har ønsket.

Vi mener, at formålet alene er at sikre, at hjemmehjælpsmodtagerne får den hjælp, de ønsker, og en god kvalitetshjælp, men mener hr. Villy Søvnald, at de ældre bliver påtvunget noget som helst via dette forslag, og mener hr. Villy Søvnald, at det her forslag har noget som helst med generel udlicitering at gøre?

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg kunne se, hr. Villy Søvnald kiggede ned på mig, da han nævnte, at det godt kunne være dårligt at udlicitere, men når vi taler om frit valg til de ældre, taler vi jo ikke om udlicitering.

Vi taler om at udstyre de ældre med en mulighed for at vælge mellem det offentlige tilbud og en privat løsning, og dermed kan man jo sige, at man styrker mangfoldigheden i de udbud og de tilbud, som de ældre får. Jeg ved, at hr. Villy Søvnald i en eller anden udstrækning gerne vil være formynderisk, men er der nogen grund til at være så formynderisk, at man ikke kan overlade til de ældre selv at gå derhen, hvor kvalitet og standard er i orden, og hvor man føler sig tryk ved den behandling, man får?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Som hr. Erik Larsen ved – også fra de mange timer, vi har tilbragt sammen på det sidste – er jeg dybt optaget af folks mulighed for at vælge det, de gerne vil, og at man lader være med at statsdirigere folk hen i et eller andet system, de ikke bryder sig om. Så vidt er jeg enig.

Jeg forstår bare ikke udtalelsen her fra fru Tove Videbæk, der afviser, at det har noget med udlicitering at gøre, når der står i forslaget nr. 1: »Kommuner, der ikke har udliciteret hjemmehjælpen til et privat firma, skal have pligt til at indgå aftale med mindst ét privat firma ...«.

Er det ikke udlicitering? Betyder det ikke, at der skal være nogen ansat i det der private firma, man laver aftale med, som kan betjene dem, som kommunen tidligere betjente? Er det ikke udlicitering, eller er det mig, der fuldstændig har misforstået forslaget?

Så vil jeg bare sige, at man kan have mange trosretninger, og den nyreligiøse bevægelse her går jo på, at bare man udliciterer, så lykkes alting, der ikke lykkedes før.

Jeg vil advare imod den type af nyreligiøse bevægelser. Det lykkes ikke af den grund. Det lykkes alene, hvis nogle politikere sætter sig ned og tager et ansvar for de områder, der i dag ikke fungerer tilfredsstillende, tager et ansvar for den genoptræning, der ikke fungerer, og bevilger de penge, der er en forudsætning for, at det skal komme til at fungere, tager ansvaret for det lave ældreboligbyggeri og bevilger de penge, der er en forudsætning for, at der kommer gang i ældreboligbyggeriet – i stedet for nyreligiøse besværgelser.

Egil Møller (DF):

Da vores ordfører på området, fru Aase D. Mad- sen, ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på hendes og Dansk Folkepartis vegne udta- le følgende:

Forslaget fra Kristeligt Folkeparti er udmær- ket, men skulle faktisk være unødvendigt. Og hvorfor så det?

Jo, for såfremt kommunerne levede op til de forpligtelser, de har, og ikke som nogle kommu- ner praktiserer i ekstrem grad, nemlig at gå den forkerte vej og ikke yde den hjemmehjælp til rette tid og sted, som de faktisk skulle, ja, så havde forslaget jo ikke været nødvendigt.

Nu foreslår Kristeligt Folkeparti så, at kom- muner, der ikke har udliciteret hjemmehjælpen til et privat firma, skal have pligt til at indgå af- taler med mindst ét firma, idet hjemmehjælps- modtageren skal kunne vælge, om det skal være en fast eller alternativ leverandør af hjemme- hjælp psydelser.

Der sættes også en tidshorison på højst 7 da- ge, hvor modtageren af hjemmehjælp skal kun- ne vælge ny fast leverandør af ydelserne. Det in- debærer, at såfremt kommunen er valgt som fast leverandør af hjemmehjælp, men ikke yder den service, den skal, kan modtageren af hjemme- hjælpen få servicen leveret fra en privat leveran- dør inden for 7 dage. Modtageren af hjemme- hjælpen udstyres så med et klippekort, der klart beskriver de liciterede ydelser. Kortet skal des- uden udstyres med data fra hjemmehjælpen, som så opbevares hos hjemmehjælpsmodtage- ren.

Dansk Folkeparti finder det afgørende, at modtageren af hjemmehjælpen selv afgør, hvil- ke ydelser der ønskes udført. Det er et nemt lille forslag, men af stor betydning for modtagere af hjemmehjælp, hvor den ikke virker.

Som jeg indledningsvis sagde, er det et for- slag, det ikke skulle være nødvendigt at frem- sætte, men som vi desværre må acceptere og indse er nødvendigt, fordi hjælpen ikke virker optimalt. Det får Dansk Folkepartis fulde støtte.

Anders Samuelsen (RV):

Forslaget her vil forpligte kommuner til at lave aftaler med mindst én privat udbyder af hjem- mehjælpspsydelser. Samtidig udstyres borgeren med en ret til hjemmehjælp, som kan benyttes valgfrit hos mindst to leverandører.

Beslutningsforslaget giver ingen muligheder, som kommunerne ikke allerede har i dag. Kom- munerne kan sagtens lave en ordning, som den

Kristeligt Folkeparti skitserer, men kommuner- ne er også frit stillet til at organisere hjemme- hjælpen på en anden måde, hvis de finder det optimalt.

Forslaget er derfor et indgreb i det kommuna- le selvstyre og vil fratage borgerne muligheden for gennem deres lokalpolitikere – og ikke gen- nem deres folketingspolitikere – at finde den måde, de ønsker at organisere hjemmehjælpen på.

Forslagets mål er klart en bedre service for de ældre gennem en garanti for, at hjælpen udfø- res. Det er kommunerne imidlertid allerede for- pligtet til i dag.

Det Radikale Venstre ser ingen grund til at indskrænke det kommunale selvstyre, men vil gerne opfordre til, at man dér, hvor man er util- freds med den service, som man får leveret, læg- ger pres på sine lokalpolitikere, samtidig med at vi selvfølgelig overordnet overvåger herinde fra Folketinget, hvordan udviklingen er.

På den baggrund kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Hr. Anders Samuelsen siger, at kommunerne sagtens kan gøre det i dag, som vi nævner her i vores forslag.

Jeg vil da spørge: Mener hr. Anders Samuel- sen, at kommunerne gør det tilfredsstillende i dag? Er hr. Anders Samuelsen vidende om, at der er kommuner, hvor den service, borgerne får, er meget, meget utilfredsstillende? Er hr. Anders Samuelsen også vidende om, at der er mange rigtig svage ældre rundt omkring i vores kommuner, som ville have meget, meget svært ved at gå til klageråd og finde ud af, hvem de skal ringe til osv.?

Der er mange ældre mennesker, der uden at kunne vælge er efterladt bare med den hjælp, der gives, og de føler sig meget, meget utilfreds- stillende behandlet. Er hr. Anders Samuelsen bekendt med det?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg tror ikke, det kan være nogen ubekendt, at tilfredsheden med den service, der bliver leve- ret, er meget, meget forskellig fra kommune til kommune. Men der er også undersøgelser, der viser, at det sådan set ikke har noget at gøre med, hvor mange penge man bruger.

Der er undersøgelser, som var fremme i Jyllands-Posten for et halvt års tid siden, som viste, at tilfredsheden såmænd ofte var større i de kommuner, som brugte færrest penge, end i de kommuner, hvor man brugte mange penge på det her område. Så det er også et spørgsmål om at organisere sig.

Men det fundamentale princip er for Det Radikale Venstre, at selv om vi måske herindefra tror, at vi nøjagtig ved, hvordan man skal gøre alting ned i mindste detalje, så er det altså ikke pr. automatik sikkert, at vi dermed også skal lovgive om det. For der skal også være noget til det lokale selvstyre, det lokale engagement, så man kan lægge pres på ude lokalt, også selv om der er nogle områder, hvor vi synes, at her gør de det ikke på den måde, som vi gerne ville have dem til at gøre det på.

Ene og alene af den grund er vi imod det her forslag.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten vil godt være med til at øge retssikkerheden på hjemmehjælpsområdet. Det skal være sådan, at ældre og handicappede, der har behov for personlig og praktisk bistand, ikke overlades alene til kommunernes individuelle skøn.

Serviceniveauet er meget forskelligt fra kommune til kommune. Det reguleres mest i takt med, hvor slunken kommunekassen er. Kort sagt, så er retssikkerheden på det her område den samme, som hvis man købte elastik i meter-mål.

Problemet er, at forslaget fra Kristeligt Folkeparti ikke styrker retssikkerheden. Vi vil ikke afvise, at modellen ville kunne være et fremskridt for de stærkeste hjemmehjælpsmodtagere, dem, der har flest fysiske og psykiske ressourcer i behold, men de kan jo allerede med den gældende lovgivning selv finde den hjælp, de ønsker.

Derimod risikerer vi, at de svageste bliver taberne. De kan have vanskeligt ved at gøre brug af klippekortet, og da kommunerne skal overholde deres budget på området, kan resultatet let blive, at der bliver mindre hjælp til dem.

Enhedslisten har mange gange foreslået, at man strammer loven, sådan at der defineres et minimumssortiment af ydelser, som alle kommuner er forpligtede til at yde til de borgere, der ikke selv kan gøre de samme ting.

Derudover kan kommunerne supplere med ydelser, som de hver især finder vigtige ud fra

deres servicemål. Jeg synes, det er vigtigt, at kommunerne har den mulighed.

Men de basale ting, det sikre, sikkerhedsnettet under det opfatter vi som vigtigt. Det er vigtigt, at basale ting som hjælp til personlig hygiejne, rengøring, påklædning, tøjvask, indkøb og så den daglige varme mad er noget, man skal have ret til.

Vi er tilhængere af målsætningen om, at den praktiske og personlige bistand skal ydes med et forebyggende og aktiverende sigte. Desværre er det ikke det, man altid ser. Det forudsætter nemlig, at man inddrager den ældre i løsningen af opgaverne.

Jeg er godt klar over, at det i første omgang vil koste, fordi der skal tildeles længere tid til opgaverne, men jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det vil give gevinst både i form af mere livskvalitet for dem, der modtager hjælp, og større faglig tilfredshed hos hjemmehjælperen. I øvrigt vil det give mindre hjemmehjælpsbehov på lang sigt, fordi man vedligeholder og opøver færdigheder hos den, der skal have hjælp.

Enhedslisten ønsker, at praktisk og personlig bistand skal ydes af offentligt ansatte veluddannede hjemmehjælpere, dels fordi der ikke er nogen grund til at gøre ydelserne dyrere eller dårligere for at få plads til profitten til det private firma, dels fordi vi ikke tror på, at det offentlige er dårligere til at lede og fordele arbejdet end private firmaer. Men det skyldes først og fremmest, at samlingen af hjemmesygepleje, hjemmehjælp, forebyggende hjemmebesøg, plejeboliger og pensionssagsbehandlere under samme arbejdsgiver giver de bedste muligheder for et overblik, et tværfagligt samarbejde og en koordineret indsats.

Vi vil altså meget gerne deltage i diskussioner om forbedring af hjemmehjælpen, men vi mener ikke, at det her forslag løser det problem, Kristeligt Folkeparti rejser.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Kan fru Jette Gottlieb ikke være enig med os i, at der er rigtig mange svage ældre, som kan have svært ved at klage gennem det nuværende system og have svært ved at finde ud af, hvor de skal henvende sig, og at det ville være en styrkelse af retssikkerheden, hvis de svage ældre var udstyret med et telefonnummer på et alternativt firma, som de kunne ringe til, hvis deres hjemmehjælper en dag kommer og siger: Jamen fru Jensen, jeg kan kun nå det halve af det, jeg

egentlig skulle udføre i dag, fordi jeg skal noget andet?

Hvad skal den svage ældre gøre i den situation?

Mener fru Jette Gottlieb ikke, at det er en styrkelse af retssikkerheden, hvis den ældre i sådan en situation havde et telefonnummer, som man direkte kunne ringe til og spørge: Vil I komme og gøre det, som min hjemmehjælper ikke nåede at gøre færdigt?

(Kort bemærkning):

Jette Gottlieb (EL):

Næ, det tror jeg egentlig ikke. Jeg er enig i, at klageadgang og den slags ting er et meget vanskeligt område at håndtere, for det bliver umådelig bureaukratisk og kompliceret.

Så jeg ville da synes, at hvis det var det, der var problemstillingen, så skulle man da hellere have et direkte klagetelefonnummer, hvor man vidste, at der sad nogle folk, som ville tage ens klage alvorligt. Den sikkerhed har man ikke i dag, det er jeg enig i, men jeg tror ikke, løsningen ville være, at man kunne ringe til et eller andet telefonnummer et eller andet sted, og så ville der få sekunder efter stille en anden og lave en opgave.

Netop den svage ældre, som vi taler om, vil have meget vanskeligt ved at bevare overblikket, og det er jo sådan, at hvis man har behov for hjemmehjælp, så har man behov for en eller anden form for hjælp. Det betyder, at man er afhængig af andre mennesker.

Og det, som er hele problemet i det her, er, at vi har meget svært ved at opbygge den tillid, der gør, at man kan føle sig tryk ved, at de, der er sat til at hjælpe en, rent faktisk gør det. Det er den tryghed, vi har brug for at genskabe, og det kræver altså et meget større samarbejde mellem den ældre og hjemmehjælpen. Det er dér, jeg synes det grundlæggende problem ligger.

Tom Behnke (FRI):

Jeg er for så vidt enig i meget af det, som fru Jette Gottlieb sagde. Jeg tror egentlig, at det er et meget godt udtryk for, at alle partier her i Folketinget har en interesse i, at det her område bliver varetaget så godt som muligt, og at de, der har brug for hjemmehjælp, til tiden får den hjemmehjælp, der er nødvendig.

Men se, det, der så undrer mig, hvis jeg skal starte med lige at samle op på fru Jette Gottliebs seneste indlæg her, er, at Enhedslisten jo altså har den holdning i forhold til forslaget her – og

vel i det hele taget, at hvis ikke alle kan have glæde af en ny ordning, så er der ingen, der skal have glæde af den. Det er egentlig synd, for hvis det skal være moralen, hver eneste gang vi diskuterer et lovforslag, så er vi nødt til at forkaste alle lovforslag. Det er jo ikke hensigtsmæssigt.

Lad os nu se i øjnene, at langt hovedparten af dem, der modtager hjemmehjælp, ville have stor gavn og glæde af det her forslag. Dermed har jeg også sagt, at vi i Frihed 2000 naturligvis støtter beslutningsforslaget her.

Det, vi jo oplever igen og igen, er, at hvert eneste år, når vi når frem til juni måned, sidder man ude i kommunerne og siger: Hold da op, medarbejderne skal have sommerferie, det havde vi slet ikke taget højde for, det har vi slet ikke nået at tage bestik af, vi har slet ikke nået at lave planer for, hvordan sommerferien skal afvikles for vores medarbejdere.

Det betyder, at år efter år kan vi se de meget, meget kedelige omtaler af, at der er hjemmehjælpsmodtagere, der ikke får deres hjemmehjælp.

Det skal der gøres noget ved. Det er ikke rimeligt, at de, der har behov for hjemmehjælp, ikke får den, fordi medarbejderen er på ferie, på afspadsering, kursus, osv., osv. Det er bestemt ikke nogen kritik af medarbejderne, for medarbejderne skal selvfølgelig have de rettigheder, som de har, men hjemmehjælpsmodtagerne bør også have deres rettigheder. Derfor har vi i Frihed 2000 flere gange fremsat forslag om, at man som hjemmehjælpsmodtager simpelt hen skal have et retskrav på at få sin hjemmehjælp. Når først man er visiteret til hjemmehjælp, bør man have et retskrav på, at den hjemmehjælp bliver udført.

Det vil Folketinget ikke være med til, og det er selvfølgelig, fordi hjemmehjælpsmodtagerne, i det øjeblik man giver dem det retskrav, har mulighed for at henvende sig et andet sted og bede nogle andre om at udføre opgaven og sende regningen direkte videre til kommunen. Men det vil man ikke.

Nu kommer beslutningsforslaget her, som vi jo støtter, og som præcis løser op for det problem, vi her omtaler. Forslaget er jo ikke et enten-eller. Det er jo ikke enten kommunen eller et privat firma. Det er jo ikke det, kommunerne skal tage stilling til, og det er ikke det, kommunerne skal indrette sig på. Det er et både-og.

Lad mig sige som indledning til de fire punkter, der er i beslutningsforslaget, at punkt 1 er vi for så vidt ikke helt enige i. Vi mener ikke, at det

er hensigtsmæssigt, at kommunerne skal indgå en aftale med et privat firma. Vi mener heller ikke, at det er rimeligt, at kommunerne på den måde bestemmer, hvem den alternative private leverandør er, for hvad er vi så ude i? Så er vi ude i, at hjemmehjælpsmodtageren kan vælge mellem to ting. Hvorfor begrænse valget? Hvorfor skal det kun være et valg mellem kommunen og ét privat firma? Hvorfor ikke lave et fuldstændig frit valg? Det burde man jo kunne gøre.

Når en hjemmehjælpsmodtager, der ringer til et hvilket som helst firma, der yder den her slags ydelser, og beder dem om at komme og udføre opgaven, bør det være sådan, at det selvfølgelig kan lade sig gøre. Hvad så med prisen, vil mange spørge. Jo, men det er jo ikke sværere, end på mange andre områder: Man går ind og sætter en enhedspris og siger, at det er det, det vil koste, og det er det, kommunen er klar til at betale for hjemmehjælpen. Det er så det, man kan pålægge kommunen at betale, når man har bestilt en hjemmehjælper til at komme og udføre opgaven. Er hjemmehjælperen dyrere, må man selv spæde til i den sidste ende.

Så egentlig kunne vi godt tænke os, hvis forslaget havde startet med punkt 2, nemlig at den enkelte modtager af hjemmehjælpen skal kunne vælge. Det er lige præcis det, det hele handler om, nemlig at man kan vælge. Valget vil jo også have den sidegevinst, at leverandørerne af de her ydelser vil konkurrere om at gøre det bedst muligt til størst mulig tilfredsstillelse for hjemmehjælpsmodtageren, for hvis ikke de gør det, så vælger hjemmehjælpsmodtageren en anden leverandør. Det er altså alt andet lige et klart kvalitetsløft, det her vil bevirke.

Vi er også enige i den formulering, der er i punkt 3, nemlig at hvis leverandøren, kommunen, ikke leverer ydelserne til tiden, skal det være muligt, at man skifter til en anden leverandør, og at man oven i købet ikke bare kan skifte til en anden leverandør, men at man også midlertidigt kan ringe til en anden leverandør og sige: Kom lige og udfør opgaven, som ikke er blevet udført i den her uge. Og man sender regningen videre til systemet, til kommunen.

Det med at lave et servicekort, som der står i punkt 4, har vi bestemt ikke noget imod. Det er en udmærket måde at have hånd i hanke med, hvad det er, man er berettiget til, og hvad det er, man har fået leveret. Dermed vil man efterfølgende også kunne dokumentere, om man har fået det, som man er berettiget til at modtage.

Så med andre ord støtter Frihed 2000 naturligvis forslaget.

Tove Videbæk (KRF):

Jeg vil gerne sige tak for den brede opbakning, og tak for at mange har forstået intentionen i vores forslag, nemlig netop at sikre de ældres rettigheder og sikre, at de ældre får den hjælp, de er visiteret til og har brug for. Det overordnede formål er netop at styrke hjemmehjælpsmodtageres rettigheder i forhold til kommunerne, og vi ønsker at give de ældre mere selvbestemmelse.

Mange hjemmehjælpsmodtagere oplever jo netop ofte, at den aftalte hjemmehjælp helt eller delvis bliver aflyst eller udsat på grund af personalemangel i hjemmeplejen, og hertil kommer, at der også mange steder er en stor udskiftning blandt plejepersonalet, og det øger simpelt hen utrygheden hos især ældre hjemmehjælpsmodtagere.

Der er kommuner, der har indgået aftaler med private firmaer om at udføre den visiterede praktiske og personlige hjælp, så borgerne frit kan vælge, om det skal være kommunen eller det private firma, der skal levere ydelserne. Der er altså ingen tvang for de ældre, men en ekstra mulighed for den ældre til at vælge frit. Det vil medføre, at kommunen får en sund konkurrence, og at borgerne får valgfrihed, der i sidste ende, mener vi, sikrer den bedste service og absolut en større tilfredshed med ydelserne. For hvis de er tilfredse med de ydelser, de allerede får nu, jamen så er der jo ingen grund for dem til at vælge nyt. I det tilfælde har de bare stadig væk en mulighed, som de ellers ikke ville have.

Vi mener, at muligheden for at vælge mellem forskellige leverandører medvirker til at sikre, at brugerne får den personlige og praktiske hjælp, de er tildelt, ligesom det bliver muligt for dem at skifte, hvis hjemmehjælpen ikke lever op til forventningerne.

Der er flere, der har nævnt, at formålet alene er at sikre private firmaer nogle indkomster, og at det er at lave udlicitering osv., men vi har igen og igen i vores forslag understreget, at formålet med vores forslag alene er at sikre hjemmehjælpsmodtagere imod, at kommunerne ikke opfylder deres forpligtelse til at levere den visiterede hjemmehjælp – også at det skal ske til tiden, altså samme dag, som det er aftalt.

Vi hører alt for mange historier ude omkring i landet om ældre, der ikke ved, hvad de skal gøre. De føler sig hjælpeløse og magtesløse. De si-

ger: Jamen hjemmehjælpen kom jo og sagde til mig, at han ikke havde mere tid i dag, og hvad skal jeg så gøre, for nu kommer hjemmehjælpen først igen om 14 dage, og jeg har ikke fået ordnet mit gulv i badeværelset.

Det vil sige, at der går 1 måned imellem, at et køkkengulv eller et badeværelsegulv bliver vasket. Det er jo ikke historier, vi har fra medierne det her, men historier fra mennesker af kød og blod, som ringer og skriver til os, og som klager deres nød til os; mennesker, som vi kender. Derfor ved vi, det er noget, der sker, og måske især i de store byer.

Der er kommuner, der i dag har fritvalgsordninger, og det er dokumenteret, at der er flere og flere kommuner, der får nogle fritvalgsordninger. Der er flere og flere kommuner, som får aftaler med private firmaer. Det giver jo netop den enkelte modtager af hjemmehjælp ret til at skifte. Vi har sagt, at vi mener, at det er rimeligt, hvis man kan skifte inden for et tidsrum af 7 dage. Det er der også erfaring for at bruge ude i de kommuner, som har fritvalgsordninger. Man siger, at man kan skifte inden for 7 dage.

Det klippekort, som vi har nævnt, kan måske godt lyde lidt underligt at bruge som betegnelse, men det er faktisk en betegnelse, vi har fundet i Socialministeriets egen vejledning vedrørende hjemmehjælp. Det er simpelt hen et kort, et klippekort eller et servicekort, som vi ønsker skal ligge hos den ældre, så der på det kort står, hvilke ydelser den ældre er visiteret til. Så kan hjemmehjælperen tjekke af, hvad der er lavet, hvad der er gjort, og den ældre kan sige: Jamen du mangler lige det, der står dér.

Så kan det blive gjort. Det er også dokumentation for, hvad der er gjort, hvis der senere kommer en klage. Hvis nogle af de pårørende kommer og snakker med den ældre om det, så er der dokumentation for, hvad der er gjort, og hvad der mangler at blive gjort.

Vi mener absolut, det er en ekstra retssikkerhed. Det er en ekstra sikring af, at især de svage blandt de ældre får den hjælp, de skal have.

Socialministeren var inde på, at der jo er kvalitetsstandarder, som kommunerne skal lave, og der vil jeg da sige, at der har været undersøgelser både i år og sidste år, som viser, at kommunerne ikke er alt for glade for at lave de her kvalitetsstandarder. Det viser sig faktisk, at der er en række kommuner, der slet ikke har lyst til at lave dem, og nogle har modvilligt lavet dem i år, så der er flere, der har lavet dem, men det halter meget bagefter med de kvalitetsstandarder. Jeg

mener, at det da må være et minimum af retlighed, at de ældre i det mindste ved, hvilket niveau og hvilken standard man sætter i den kommune for, hvad man kan forvente.

Men alt i alt vil jeg sige tak for en god modtagelse af forslaget her. Jeg ser frem til en god behandling af det i udvalget.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt's (S):

Jeg vil godt spørge Kristeligt Folkepartis ordfører om, hvor den arbejdskraft kommer fra, som det private firma kan stable på benene? Har de private firmaer ledig arbejdskraft, der sådan fleksibelt kan træde til lige fra den ene dag til den anden? Hvordan forestiller Kristeligt Folkeparti sig en økonomisk ressource på det her område? Er det kommunerne, der har det fulde ansvar? Er det en personaleudvidelse? Hvordan havde Kristeligt Folkeparti i øvrigt tænkt sig at administrere det?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Grete Schødt's stiller en række spørgsmål vedrørende administration og organisering af det her: Hvor kommer den private arbejdskraft fra? Jamen jeg tror da, at den private arbejdskraft kommer fra almindelige mennesker rundt om i kommunerne, som ønsker at få et arbejde. Den kommer fra mennesker, som har taget en eller anden uddannelse, som giver dem mulighed for at yde den her service. Det skal selvfølgelig være mennesker, der har uddannet sig til det her område, men idet det bliver en konkurrent, hvis ikke servicen lever op til det, som den kommunale hjemmehjælpsservice yder, jamen så vil den ældre jo hurtigt vælge tilbage igen.

Vi mener, at det absolut er en retssikkerhed og en ekstra service for den ældre, at den ældre selv kan vælge. Hvordan de forskellige andre ting ellers skal ordnes, må vi komme ind på senere. Jeg kan se, min tid er løbet.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør ind-

sigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en ny model for offentligt tilskud til adoption af udenlandske børn.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.
(Fremsat 9/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Efter gældende regel udbetales efter børnetilskudsloven et engangsbeløb til forældre, der adopterer et udenlandsk barn. Beløbet reguleres årlig med satsreguleringsprocenten. Efter det fremsatte beslutningsforslag skal denne model ændres, således at tilskuddet udbetales direkte til den formidlende organisation. Myndighederne skal årlig forhandle budget for næste år med de enkelte organisationer og derefter fastsætte et tilskud, der udbetales for hvert barn. Efter forslaget kan der ved forhandlingerne tages udgangspunkt i forskellige kategorier af udgifter, hvoraf nogle kan indeks- og valutareguleres. Det er forslagsstillernes opfattelse, at statens tilskud bør dække samtlige udgifter til formidlingsarbejdet.

Begrundelsen for forslaget er, at adoptionsgebyrerne til adoptionsformidlingsorganisationerne nu er af en sådan størrelse, at de lægger hindringer i vejen for den internationale adoption.

Vi er i regeringen opmærksomme på, at der i den seneste tid har været væsentlige stigninger i priserne på adoption. Det kan give anledning til at overveje adoptionstilskuddets størrelse. Men det er imidlertid ikke det, der fremsættes forslag om her. Det, der fremsættes forslag om, er en ny model for det offentlige tilskud til adoption af udenlandske børn. Det er det forslag, vi i dag skal forholde os til, og ikke spørgsmålet om tilskuddets størrelse.

Efter regeringens opfattelse er den eksisterende ordning administrativt enkel. Den foreslåede

ny model vil betyde, at der skal sættes et større administrativt apparat i gang ved fastsættelse af tilskuddet, og der lægges op til, at de offentlige udgifter til adoption automatisk skal følge valutastærkningerne og ændringerne i udgifterne, som beror på, hvordan formidlingsarbejdet i udlandet er organiseret. Det giver altså mere administration og mindre styr på udgifterne. Derfor kan regeringen ikke støtte det fremsatte forslag.

Grete Schødt (S):

Da vores ordfører, hr. Peder Sass, ikke kan være til stede, har jeg lovet at tage hans ordførertale:

Dette Ting har gennem de sidste år ændret meget i adoptionsloven. Det er lykkedes at smiddiggøre adoptionssystemet, at skabe en ensartethed i forbindelse med udvælgelse af adoptanter og i det hele taget sikre bedre mulighed for adoption af børn, primært fra tredje verdenslande. Vi har også opstillet krav om kurser til adoptanter, så de er bedre rustet til at blive forældre til et adoptivbarn.

Hele loven om adoption har gennemgået adskillige justeringer inden for de sidste år og senest i samlingen 1998-1999.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det ikke er helt billigt at adoptere. Psykisk stilles der krav til de kommende forældre i form af en lang proces, fra beslutningen er taget, ansøgningen er afsendt til Adoptionsnævnet, og godkendelsen foreligger. Økonomisk kan prisen virke høj, som forslagsstillerne også gør opmærksom på.

Man må dog påpege, at der allerede nu efter børnetilskudsloven udbetales et engangsbeløb til forældre, der adopterer et udenlandsk barn. Beløbet vil fra næste år udgøre over 36.000 kr.

Jeg har svært ved at se, hvordan vi fra Folketingets side kan sikre en rimelig prisudvikling på adoptionsgebyrområdet, og som jeg forstår det, mener forslagsstillerne, at staten skal betale samtlige udgifter til hele formidlingen.

Jeg vil ikke afvise, at vi kan se på selve adoptionstilskuddets størrelse, men vi må umiddelbart afvise en helt ny model for tilskud til adoption af udenlandske børn, hvor det offentlige dækker alle omkostninger.

Jeg anser det for vigtigt at have en ordning, der er enkel at administrere, og som ikke er sårbar over for valutakursændringer og andre udgifter.

Jeg mener, at vi skal passe på ikke at blande os for meget og nærmest påtage os ansvaret over for par, som ikke selv kan få børn. Det må